

ÖLÇÜ SİSTEMLERİ

Metrik Fransız ölçü sistemi ve hesaplamaları

Ayakkabılarda belirli bir standardı sağlayabilmek için üretici ve kullanıcılar tarafından bilinen bir ölçü sistemine ihtiyaç duyulmuştur. Ölçü sistemlerinin temeli insan ayağına dayanır. Bütün ölçü sistemlerinde ayak uzunluğu baz alınarak ölçü elde edilmiştir. Ayak ölçülür ve ölçülen ayak uzunluğuna 1 cm ilave edilerek kalıp uzunluğu bulunur. Bulunan bu kalıp uzunluğu ölçüsü ölçü sistemlerinin temelini oluşturur.

“Kalıpları numaralandırmak için kullanılan yöntem ölçü sistemi denir.” Dünyada çeşitli ölçü sistemleri kullanılmaktadır. Bunlar; Fransız, İngiliz, Amerikan ve Mondopoint ölçü sistemleridir.

Fransız (Metrik - Paris Pontu - Continental) Ölçü Sistemi

- Fransız sistemi milimetrik ölçülendirmeye dayanmaktadır.
- Numaralandırma 0 numara ve 0 mm'den başlamaktadır.
- Her bir numara aralığı 6,66 mm'dir. Fransız sisteminde numaraya aynı zamanda pont (punt) da denilmektedir.
- Bu sistemde yarım numaralar yoktur.
- Fransız sisteminde diğer bütün sistemlerde olduğu gibi temel ölçü olarak kalıp uzunluğu baz alınır.
- Her 2 cm uzunluk farkında 3 numara değişir. Yani 2 cm = 3 numaradır.
- Ölçü cm ve mm olarak belirtilir.
- Ölçü birimi **Paris pontu**'dur. Paris Pontu 2/3 cm'dir.

Avrupa'da en çok kullanılan sistem olan Fransız sistemi ülkemizde de uygulanmaktadır. Fransız sistemi ile metrik ve İngiliz sistemleri arasındaki ilişkileri veren formüller aşağıdadır.
P.P. = Fransız sistemine göre numara veya pont

$$1 \text{ P.P.} = 1 \text{ pont} = 2/3 \text{ cm buna göre } 3 \text{ P.P.} = 2 \text{ cm ve}$$

$$2 \text{ numara} = 1 \text{ } 1/3 \text{ cm.}$$

Bu verilere göre kalıp uzunluğunu bulmak için kullanılacak formül;

U: Kalıp uzunluğu birimi cm dir.

N: Kalıp numarası örnek 37 numara, 42 numara gibi,

$$U = N \times 2 / 3 \quad \text{cm}$$

Kalıp uzunluğuna göre numara bulma formülü;

$$N = U \times 3 / 2 \quad \text{numara}$$

Örnek: 42 numara = $42 \times 2/3 \text{ cm} = 28 \text{ cm}$

Tarak çevresi kalıp numaraları için standarttır. Aşağıda örnek iki numara için olması gereken tarak çevreleri verilmiştir.

Tarak çevresi 37 numara 7 kalınlık bayan = 220 mm,

42 numara 8 kalınlık erkek = 250 mm standart ölçüdür.

Tarak çevresi numaralar arasında 4 mm artar ve azalır.

Mondopoint

Mondopoint sistemi direkt olarak metrik sistemin milimetrik bölümünü kullanan sistemdir. Farklı ülkelerde birbirinden farklı sistemler kullanılması nedeni ile ülkelerin anlaşmalarında sıkıntılar yaşanmaktadır. Ayakkabı ihracatı ve ithalatında doğru ayakkabının yapılması zor olmaktadır. Bütün bu nedenlerden dolayı Mondopoint sistemi bütün dünya ülkelerinde kullanılan ortak bir numaralandırma sistemi olması amacı ile düzenlenmiştir. Santimetre cinsinden ayak uzunluğu ölçülerinin numara olarak söylenmesi temeline dayanmaktadır.

Altta verilen cm ölçülerini Paris Punt olarak değerini bulunuz.

25 cm.

26 cm

28 cm.

30 cm.

Altta verilen Paris Punt ölçülerini cm olarak değerini bulunuz.

7

11

13

19

KAYNAKLAR

M.E. B Megep. (2013). Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi. Ölçü Alma Modülü. Ankara.